

סיפורי ספר

402/15

17.1.86.

5

המחנדים בע"מ לעזרת העם

מלכתחילה חוכננה הפעולה כמבצע צבאי לכל דבר. בחודש שקדם ליום הגורלי - 25 בדצמבר, נעשו דיונים ארוכים וחכנונים מפורטים כיצד לקדם את פני הרעה, בלילות דלקו האורות בחדריהם של מרכז המשק וסדרן העבודה עד שעה מאוחרת בלילה, אך הציבור הרחב לא הצליח לפרוץ את מעטה הסודיות שאפף את פעולת ההצלה הנועזת אשר כונתה בשם קוד: "הברדק חוגג". יום ה-"ע" הלך וקרב במהירות ובמסדרונות המזכירות הלכו ונשלפו ההכנות לקראת האופרציה שהיתה אמורה להקנות למבצעה חהילת עולם.

הכריסמס הגיע ובעולם הנוצרי חגגו את יום הולדתו של המושיע וגם אצלנו עטו האנס ולינדה ויואכים ומריון ושאר חבריהם מחלצות חג וישבו לחגוג בחוג משטחה המחנדים המורחבת, ובבניין המזכירות, שכעת דמה יותר לחדר מלחמה, המשיכה המשפחה הלוחמת לשקוד על סיום החכנונים האופרטיביים לקראת המבצע. בשעה שמונה בערב התכנסו מפקדי הכוחות לחדריך אחרון לפני הפעולה. מפקד הכוח - מרכז המשק, פתח בכמה מילות עידוד להעלאת המוראל ואחר כך העביר את שרביט הניהול לידי הקמב"ץ הפעלתן - הלא הוא סדרן העבודה מנחם גוטמן הג'ינג'י. בסוף סמכותי ובטוח הסביר גוטמן לרכזי הענפים את התפקידים המיועדים לכוחותיהם חוץ שימוש נרחב ויעיל בתרשימים ובתצלומי אוויר שהודבקו לפני כן. לאחר גמר התדריך התפזרו מפקדי הכוחות על מנת לחדרן את כוחותיהם. שעת ה-"ש" נקבעה לשש ושלושים בבוקר.

עם שחר החלו הכוחות לנוע ליעדיהם לאחר השמע ברשת הקשר קולו המתכחי של אדום השיער שהכריז כיבוש: "נוע, נוע סוף". מהר מאוד התברר שהעיניניים לא התנהלו לפי התכנון המקורי וחלו שיבושים חמורים שהצריכו את כל כוח האילטור והחוששיה שבהם התברך מנחם הסדרן. קריאה ראשונה לעזרה התקבלה מהמכונה לשטיפת כלים

במטבח אשר יבבה בקול צרעני לחוך מכשיר הקשר: "חנו לי עוד סכונ, נגמר לי הסכונ". הסדרן הביס בחרדה בלוח שיבוץ העבודה ומילמל לעבר יואש, איש ועדת העבודה: "איפה כח יוסי שאמור היה לטפל במכונת הכלים?" ולאחר בדיקה קצרה באה החשובה הצפוייה: "הוא עדיין בחניון לילה - בשלבי התארגנות לחזוזה". יואש לא אמר נואש ויצא לעבר שיכוך הצעירים כדי לזרז את יוסי המנומנם. "תחמושת" היתה חסרה גם כאגף הביציות שכעגלח ההגשה. "מצטערת", אמרה אחראית המטבח בקול מהנצל, "לא סידרו לי החלפה במקום המחנדה שמסגנת את הביציות בדרך כלל". הישופה הגיעה ממקור בלתי צפוי: ישי קלמנוביץ איש המדגה הוותיק, התנדב לשחק את פגזי ה"למה אין ביציות" שניחחו על עובדות המטבח בקצב הולך וגובר. ואמנם לאחר מטח ראשון של ביציות, שיצא מחתה ידיו של ישי, הוסטה אש האויב לעבר יעדים אחרים בסביבה.

חסור במיוחד היה המצב בחזית הדרומית - הפרדס היה נטוש לחלוטין ורק החגיגות המהירה של שכנת בני הנעורים, שעברו שם בדרכם לבית הספר, היא שהצילה את המצב. חוך דקות ספורות התארגנו הנערים, בפיקודו של בני הקטן, והתחילו לקטוף את האשכוליות האדומות.

לאחר שהצליח גוסמן לארגן את עיבוי המערך בחזית הדרומית הוא החפנה לספל בגן-הנוי אשר באותן יום מר ונמהר גם דרכו לא היתה סוגה בשושנים ואפילו לא בוורדים. היו אלה ילדי כיתת "עשב" שהוזעקו ע"י יואש נסול היאוש למלא את מקומה של הארמיה ההולנדית אשר נעדרה מאז ליל אמש. הקטנים התנפלו על העשבים השוטטים בגינה שליד המחפרה וקרעו אותם לגזרים. חוך ניצול ההצלחה המסחררת נעו בני כיחה גימל גם לעבר הגינה המוזנחת שליד פינת הנעורים ויצרו ראש גשר בגדה המזרחית של המשק.

בנקודה הקריטית הזו נטל את הפיקוד מושיק, מפקד חטיבת הכותנה, ודרך ראש הגשר שפרצו הזאטוטים הוביל בכפחה, כשתחבושת לבנה עוטרת את מצחו, את הפלאנגה של הפלחה לעבר האבוקדו, שם ציפו בכליון עיניים לבואם של הפלחים החסונים. הללו התנפלו בעוז על האוייב הנבזי - "פוארטה" ועד סוף היום חיסלו שבעה מיכלים (סנקים בלעז) אשר היו מוטלים שדורים בטור ארוך על הדרך הראשית של המטע.

למרות אי הבהירות והתקלות של תחילת היום, עד הצהריים כבר הספיק להחפור ערפל הקרב, והתמונה שהצטיירה היתה מעודדת למדי. ככל החזיתות הצליחו כוחותינו להחזיק מעמד ובכמה מהן החבצעה פריצה משמעותית קדימה. לפתע, מבעד לערפילי הקרב הנמוגים, הבחין יואש, שעמד בעמדת הפיקוד

הקדמית, בכחם לבן בקצהו העליון של הסילו, "הם נכנעים", שאג יואש, "הם מניפים דגל לבן". בחנועה חדה הניף גוסמן את המשקפת שהיתה

תלויה לו על צווארו, קירב אותה לעיניו והחבונן בעיון בקצה העליון של הסילו. לאחר כמה שניות רוויות מחה הוא לחש בקול עייף:

"צר לי לאכזב אותכם, אלה הם רק ארבעה מתנדבים לבושים כנגדי חג לבנים שמסתלבטים שם למעלה - זה הרי יום חג שלהם, שכחתם?"

בשעות אחר הצהריים המאוחרות הסתיים הקרב על כיבוש העבודה העיברית. לא נכבשו כל-קיעדים אך מנחם יכול היה לציין לעצמו

בסיפוק שבכל החזיתות זכו כוחות המגן העבריים בנצחונות משכנעים. לאור השמש השוקעת זהרו הנמשים על פניו של הסדרן אדום השיער, אשר החיישב ברפיון על כסאו, הניח את רגליו על השולחן ולגם מכוס הקפה

שבידו. לאחר מכן, הצית סיגריה ואמר לעצמו: "עכשיו כבר אפשר לשמוע חדשות ולהרגע קצת".

גוסמן הדליק את הרדיו כדי לשמוע את מהדורת החדשות של השעה ארבע. הוא עוד הספיק לשמוע את

הקריין אומר: "שיבושים חמורים והשבחות עבודה מוחלטות נגרמו היום באחרי הבניה, מסעדות ומלונות בכל רחבי הארץ עקב אי הופעתם לעבודה של פועלים ערבים רבים מהשטחים לרגל חג עיד אל-אדחה

אשר נחוג היום אצל המוסלמים". לאחר מכן סגר מנחם את הרדיו, נכל את מעילו ויצא מחדר סידור העבודה, בדרך הביתה ניקר במוחו של סדרן העבודה החשוש רק משפט אחד: "כמה טוב שכריסטמס חל רק

פעם בשנה ואורך רק יום אחד". בעוברו ליד הסילו בירכו אותו לשלום בפנים שוחקות ארבעה המתנדבים לבושי הלבן וצרכי הפנים שסיימו זה עתה יום של השחזפות וקריאה ספרים על גג הסילו.

אורי גדרון

לציון 402

17.1.86

